

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mendelovo gymnázium, Opava, Komenského 5

Komenského 5, 746 01 Opava

Identifikátor školy: 000 601 926

Termín konání komplexní inspekce: 18. - 22. únor 2002

Čj.	145 068/02-5149
Signatura	kn5zv525

Předmětem inspekce bylo komplexní posouzení činnosti školy. Sledovány a hodnoceny byly průběh a výsledky vzdělávání v matematice, fyzice, informatice a výpočetní technice, českém jazyce a literatuře, anglickém jazyce, zeměpise, základech společenských věd, estetické výchově a v příbuzných volitelných předmětech. Podmínky vzdělávání byly posuzovány dle těchto ukazatelů: plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků, kontrolní mechanismy.

Byla provedena kontrola vedení povinné dokumentace, dodržování schválených učebních dokumentů vyučovaných oborů a kontrola odborné a pedagogické způsobilosti vybraných pedagogických pracovníků.

Kontrolovaným obdobím pro hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k výše uvedeným učebním dokumentům byl rok 2001. Sledovanými oblastmi bylo vedení účetnictví a výkaznictví, dodržování předpisů k odměňování ve školství při čerpání mzdových prostředků, používání účelově přidělených státních prostředků, tvorba a čerpání fondu kulturních a sociálních potřeb (dále FKSP).

Součástí komplexní inspekce bylo sledování prevence sociálně patologických jevů a byl proveden výzkum formou administrace dotazníku, který je ČŠI konstruován pro zjišťování názorů žáků gymnázií na úroveň výuky a klima školy.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mendelovo gymnázium, Opava, Komenského 5 (dále MGO) je příspěvkovou organizací od 1. ledna 1995. Škola byla zřízena za účelem poskytování výchovy a vzdělávání žáků za podmínek stanovených zákonem č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a předpisy vydanými k jeho provádění. Kontrolovanému subjektu byla v souvislosti s převodem majetku státu do vlastnictví krajů dle zákona č. 157/2000 Sb. vydána dne 13. prosince 2001 zřizovací listina čj. ZL/190/2001.

MGO vzdělává žáky v souladu s aktuálním rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 24326/2001-14 ze dne 25. září 2001.

Odloučeným pracovištěm školy se sídlem v Opavě, ul. Komenského 7 je školní jídelna s kapacitou 1287 jídel.

Ke dni inspekce měla škola 26 tříd a 801 žáka, z toho ve čtyřletém gymnáziu 499, v osmiletém gymnáziu 184 a v šestiletém 118.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Sledované jevy a základní ukazatele pro hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Při komplexní inspekci byla posouzena kvalita vzdělávání ve vybraných všeobecně vzdělávacích předmětech včetně volitelných předmětů. Výuka byla hodnocena na základě hospitační činnosti vzhledem k vzdělávacímu programu a podmínkám, ve kterých probíhá. Vybrané předměty byly posuzovány z hlediska plánování a přípravy výuky, podmínek výuky (personálních, materiálních a psychohygienických), organizace, forem a metod výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace.

Matematika

Hospitováno bylo ve třídách čtyřletého, šestiletého i osmiletého gymnázia. Časová týdenní dotace vyučovacích hodin odpovídá schváleným učebním plánům. Výuka matematiky je posílena z disponibilních hodin na základě rozhodnutí ředitele školy a ve vyučovacích hodinách cvičení jsou třídy děleny na dvě skupiny. Ve všech hospitovaných hodinách byly plněny učební osnovy. Nad rámec základní výuky si mohou žáci ve vyšších ročnících volit matematický seminář, jednoletý, dvouletý i tříletý. Vyučující mají zpracované tematické plány, které jsou plněny. Drobné formální nedostatky byly konzultovány s předsedou předmětové komise.

Všichni vyučující matematiky splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti podle platných právních předpisů. Výuka matematiky probíhala v kmenových učebnách, odbornou učebnu matematiky škola nemá. Učební pomůcky jsou na standardní úrovni a umožňují plnit vzdělávací program. Všichni žáci v rámci povinné školní docházky mají odpovídající učebnice, ostatní žáci mají většinou učebnice staršího vydání, které jsou jim zapůjčovány školou. Jen v menším počtu jsou učebnice inovovány a doplňovány novými ucelenými řadami. Ve vyšších ročnících gymnázia používají žáci učebnice až na výjimky pro domácí přípravu a nebyly využity během výuky ve škole. Žáci mají k dispozici odborné časopisy a literaturu z příruční knihovny matematiky a ze žákovské knihovny. Další informace mohou žáci získávat z Internetu, ke kterému mají ve svém volném čase přístup.

Organizace, formy a metody výuky byly přizpůsobeny věku žáků a jejich možnostem. Převládala frontální metoda, zvláště při procvičování a opakování učiva. V menším počtu hospitovaných hodin byly voleny metody, založené na samostatném aktivním přístupu žáků a podporující jejich individuální potřeby a schopnosti. Ve vyučovacích hodinách nebyly vždy funkčně používány učebnice a sbírky s cílem naučit se samostatně analyzovat matematické texty, získávat a třídit informace, být připraveni na intelektuální nároky dalšího studia.

Ve všech hodinách dbali vyučující na rozvoj logického a abstraktního myšlení, těžiště výuky spočívalo v řešení problémových úloh. O pozitivním přístupu vyučujících i žáků k matematice svědčí počet i výsledky žáků v matematických soutěžích na okresní i krajské úrovni. V průběhu hospitovaných hodin bylo využíváno aktualizace učiva, mezipředmětových vztahů a příkladů z praxe. Při opakování a procvičování učiva byly prověřovány výchozí znalosti žáků a vyhodnocovány výsledky učení. V závěru vyučovacích hodin však bylo jen výjimečně učivo shrnuto, nebyly hodnoceny výsledky učení. V několika hodinách byli žáci zkoušeni a klasifikováni, hodnocení bylo objektivní, ne vždy však bylo před třídou zdůvodněné a výsledek oznámen veřejně.

Vzájemná komunikace a interakce žáků a učitelů byla na dobré úrovni, žákům byl vytvářen prostor pro diskusi a vyjádření svých názorů. Méně bylo ze strany vyučujících dbáno na rozvoj komunikativních schopností žáků, vyučující se často spokojovali s jednoslovnými odpověďmi. U většiny žáků převládal pozitivní vztah k výuce matematiky.

Kvalita výuky matematiky je hodnocena jako velmi dobrá.

Fyzika

Hospitováno bylo ve třídách čtyřletého, šestiletého i osmiletého gymnázia. Časová týdenní dotace vyučovacích hodin je v souladu s učebními plány. V nižších ročnících osmiletého studia (prima až kvarta) a v prvním ročníku čtyřletého studia je jedna vyučovací hodina vyčleněna na cvičení, při kterém jsou třídy děleny na dvě skupiny. Ve všech hospitovaných hodinách byly plněny učební osnovy, členění učiva do jednotlivých ročníků garantuje předmětová komise. V souladu s učebními plány si mohou žáci volit fyzikální seminář, jednoletý nebo dvouletý. Negativem při plánování a přípravě výuky fyziky je skutečnost, že do výuky ve třídách

s dvouhodinovou týdenní dotací vyučovacích hodin nejsou zařazeny laboratorní práce z fyziky doporučené osnovami. Laboratorní práce jsou přesouvány do volitelného předmětu, který si ovšem nemusí volit všichni žáci.

Všichni vyučující fyziky splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti podle platných právních předpisů. Pro výuku fyziky má škola odbornou učebnu fyziky a fyzikální laboratoř. Vzhledem k velkému počtu tříd však nemohou být využívány všemi třídami a výuka fyziky je realizována v kmenových učebnách, což snižuje její kvalitu a efektivnost. Učební pomůcky jsou na velmi dobré úrovni, jsou doplňovány podle potřeby a nabídky odborných firem. Všichni žáci v rámci povinné školní docházky mají učebnice ucelené řady, žákům vyššího stupně jsou učebnice a sbírky (s výjimkou maturantů) z fyziky zapůjčovány z fondu učebnic. V některých hospitovaných hodinách žáci učebnice a sbírky s sebou neměli a nemohli s nimi pracovat, texty příkladů a úloh byly žákům vyučujícími diktovány.

Struktura, organizace a volba metod v hospitovaných hodinách odpovídala věku žáků a výukovým cílům. Převládaly metody zaměřené na osvojování poznatků a dovedností při řešení fyzikálních úloh a problémů, vysvětlování fyzikálních jevů vyskytujících se v přírodě, v běžném životě i v oblasti nových technologií. V menší míře byly uplatňovány základní metody práce ve výuce fyziky (pozorování, demonstrační experimenty, měření a vyvozování závěrů z pozorování). Ve většině hospitovaných hodin bylo učivo prezentováno bez použití experimentu, názorných pomůcek, modelů a pod. Tato skutečnost (zčásti dána prostorovými podmínkami) je žákům kompenzována organizováním exkurzí na odborná pracoviště vysokých škol, planetária a přednášek pozvaných odborníků. Žáci se účastní fyzikální olympiády, škola měla úspěšné řešitele v regionálním i celostátním kole.

Při výuce využívali vyučující aktualizace učiva, životních zkušeností žáků a samostatně vypracovaných referátů. Opakování a procvičování mělo vždy návaznost na probírané učivo, vyučující dbali na správnou terminologii, používání jednotek a vyjadřování. Žákům byla při řešení úloh poskytována pomoc a bylo jim umožněno pracovat vlastním tempem. Hodnocení žáků mělo pozitivní motivaci, při zadávání úkolů byla respektována zásada přiměřenosti.

U žáků zvláště nižších ročníků byly rozvíjeny komunikativní dovednosti žáků, byla vždy respektována jejich osobnost a připouštěna různost názorů. Vzájemná komunikace a interakce učitelů a žáků byla velmi dobrá.

Kvalita výuky fyziky je hodnocena jako velmi dobrá.

Informatika a výpočetní technika, programování, aplikace počítačů

Časová dotace předmětu odpovídá realizovaným učebním plánům. Ve sledovaných hodinách si učitelé stanovili přiměřené výukové cíle, které odpovídaly učebním osnovám i standardům gymnaziálního vzdělávání. Časově tematické plány vycházejí z učebních osnov a jsou zpracovány tak, že jejich obsah, rozsah a hloubka probírané látky je určena jednotlivými učiteli s ohledem na potřeby žáků a možnosti školy. Příprava učitelů na výuku byla pečlivá a celkově měla velmi dobrou úroveň. Spojení teorie s praxí je promyšlené a funkční.

Výuku informatiky a výpočetní techniky spolu s obdobně zaměřenými volitelnými předměty (programování, aplikace počítačů apod.) zajišťuje šest učitelů, kteří ve smyslu platné vyhlášky splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. K výuce slouží dvě učebny s počítačovým vybavením odpovídajícím současným požadavkům na materiálně technické zázemí výuky výpočetní techniky. V nově vybavené učebně je 10 počítačových stanic s procesory Intel Celeron 800 (RAM 128 MB, HDD 20 GB) s operačním systémem Windows 98. V druhé učebně je 10 počítačových stanic s procesory Pentium a AMD Duetin. Obě učebny jsou propojeny do sítě na počítač s operačním systémem LINUX a přes optický

kabel spojené do sítě Internet. Těto možnosti bylo plně využíváno ve většině sledovaných hodin. Mezi základní software používaný pro výuku patří např. MS Office 97, pro výuku programování překladače Borland Pascal, Borland C a vývojové prostředí Borland Delphi verze 2. Prostředí jednotlivých učeben bylo čisté a estetické, uspořádání počítačů v učebnách je v souladu s psychohygienickými zásadami. Vzhledem k tomu, že třídy jsou pro výuku předmětu děleny pouze na dvě skupiny, pracovali u jednoho počítače v mnoha případech dva žáci, což je nedostatkem pro celkovou efektivitu vzdělávání.

Motivace žáků v jednotlivých hodinách byla přirozená, žáci si plně uvědomují, že dovednost ovládat počítač využijí nejen v průběhu dalšího studia, ale i v praxi. Struktura hodin odpovídala věku a znalostem žáků. Ve výuce dominovaly verbální metody učitelů spojené s praktickou činností žáků, kteří byli až na výjimky vzdělávání ve stejném rozsahu a bez přihlídnutí k individuálním schopnostem a znalostem získaným mimo školu. Pokud se při řešení zadaných úkolů vyskytly nedostatky, učitelé žákům poskytovali pomoc. V případě chybného postupu byla situace analyzována a vhodným způsobem usměrněna. Výukové cíle stanovené v úvodu jednotlivých hodin byly splněny.

Vztahy mezi učiteli a žáky byly založeny na vzájemné důvěře, žáci plně respektovali stanovená pravidla. Učitelům se dařilo vytvářet příznivé pracovní prostředí. Verbální a neverbální komunikace učitelů byla na velmi dobré úrovni. Žáci ve všech sledovaných hodinách pracovali s velkým zájmem.

Vzhledem k nedostatečnému počtu počítačových stanic jsou materiální podmínky hodnoceny jako průměrné, úroveň organizace, forem a metod, motivace a hodnocení, interakce a komunikace je hodnocena jako velmi dobrá.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Semináře z přírodovědných předmětů – matematika, fyzika, chemie

Časová dotace hodin v jednotlivých hospitovaných volitelných předmětech odpovídala schválenému učebnímu plánu. Pro všechny tyto předměty jsou zpracovány tematické plány vhodně doplňující tematické plány povinných předmětů. Bezprostřední příprava učitelů na výuku byla promyšlená a většinou velmi dobrá. Učební osnovy jsou plněny.

Výuku sledovaných předmětů zajišťují učitelé s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výuka seminářů byla realizována jak v odborných učebnách, tak i v kmenových třídách. K rozvíjení praktických dovedností žáků a žákovským pokusům jsou využívány standardně vybavené laboratoře. Vybavení pomůckami pro výuku fyziky a chemie odpovídá typu školy.

Organizace, metody a formy práce vycházely ze stanoveného výukového cíle. Ten ve většině zhlédnutých hodin zohledňoval poznávací stránku procesu. Semináře v maturitních ročnících byly zaměřeny na opakování jednotlivých celků jako příprava k maturitní zkoušce. Učitelé dodržovali didaktické zásady. V části sledovaných hodin byla vynikajícím způsobem využita sokratovská metoda výkladu a metoda kladení otázek, kdy učitelé i žáci získali okamžitou zpětnou vazbu. V takto vedených hodinách žáci na základě pozorování popisovali a hodnotili sledované jevy a za vedení učitele vyvozovali závěry. Výuka byla interpretována věcně a odborně správně.

Žáci respektovali stanovená pravidla, plnili pokyny učitelů, chovali se vstřícně a kultivovaně. Komunikace převažovala od učitelů směrem k žákům. Prostor pro diskusi byl ve výuce žákům poskytován. Velmi dobře žáci navzájem komunikovali a o výsledcích diskutovali při praktickém cvičení ve fyzikálním semináři, při práci ve skupinách byli vedeni k vzájemné

toleranci a spolupráci. Odborná úroveň učitelů, jejich praktické znalosti a otevřenost vůči žákům pozitivně ovlivnily pracovní atmosféru.

Celkově byla kvalita výuky sledovaných přírodovědných seminářů hodnocena jako velmi dobrá.

Český jazyk a literatura, literární seminář

Byly navštíveny hodiny v osmi třídách čtyřletého, šestiletého a osmiletého denního studia. Časová dotace výuky obou předmětů odpovídá schválenému učebnímu plánu, což bylo zjištěno kontrolou třídních knih a rozvrhu hodin.

Ve všech navštívených hodinách byly plněny učební osnovy a byly vedeny vyučujícími odborně i pedagogicky způsobilými ve smyslu závazného právního předpisu. Z hlediska subjektivního posouzení psychohygienických podmínek lze konstatovat, že výuka probíhala v čistých a prostorných třídách, v podnětném a estetickém prostředí vhodném pro výuku předmětu. Škola nemá specializovanou učebnu pro výuku českého jazyka a literatury, je však možno využívat učebnu s videem.

Ve všech třídách byla sledována kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky. Vyučující byli na výuku pečlivě připraveni, stanovené výukové cíle v hodinách odpovídaly jak standardu vzdělávání, tak aktuálnímu složení tříd.

Vždy v úvodní části vyučovacích jednotek učitelé stanovili cíl. Všechny zhlédnuté hodiny mimo úvodního opakování spojeného s hodnocením byly realizovány informačně receptivními a dialogickými metodami, konkrétně výkladem, rozhovorem se žáky, prací s učebnicí a zápisy do sešitů dle pokynů vyučujících. Žáci byli vedeni ke schopnosti aplikovat učivo, jejich aktivita díky motivaci učitelů byla dobrá.

Probírané učivo bylo v mezích přípustné tolerance vyplývající z časového rozvržení učiva uvedeného v tematických plánech. Nové učivo bylo učiteli interpretováno věcně správně, využívané příklady byly funkční. Žáci byli vhodně kontrolováni a podle potřeby opravováni.

Při prověřování učiva byli vyučující objektivní, hodnocení mělo pozitivní charakter, analýza chyb byla prováděna bezprostředně po každém ukončení ústního projevu, zkoušení bylo realizováno ústní formou s ucelenou myšlenkovou strukturou. Z hlavních didaktických zásad byly v navštívených hodinách respektovány zásady přiměřenosti a návaznosti.

Struktura vyučovacích jednotek odpovídala ve všech sledovaných hodinách stanoveným výukovým cílům a věku žáků. Tempo bylo přiměřené, výuka věcná a odborně správná, organizační pokyny jasné a srozumitelné. Z průběhu hodin byla zřejmá soustavnost pedagogického působení, žáci byli ukázněni a chovali se zcela přirozeně. Množství předávaných informací bylo přiměřené, odpovídalo učebním osnovám a typu školy.

Učitelé využívali převážně frontálního opakování a výkladu nového učiva, který byl vhodně doplňován používáním didaktické techniky a učebních pomůcek. Rozsah práce učitelů s tabulí byl přiměřený. Poznámky do sešitů byly ve většině případů žákům diktovány. Učitelé činnosti promyšleně střídali, monotónní činnosti nebyly prakticky zaznamenány, týmová práce žáků ve zhlédnutých hodinách nebyla využita.

Oblast interakce a komunikace byla při výuce realizována dohodnutými pravidly jednání. Všichni vyučující sledovaného předmětu měli ve sledovaných hodinách výrazně pozitivní vztah k žákům.

Dvanáctičlenná předmětová komise českého jazyka a literatury se během stávajícího školního roku sešla dvakrát a jako hlavní úkoly si stanovila mj. přípravu tematických plánů (koncepte a rozvržení učiva), přípravu soutěží, přípravu maturitních okruhů, práci s talentovanými žáky.

Žáci školy se účastní recitačních a literárních soutěží a olympiády v českém jazyce. Školní knihovna obsahuje beletrii i odbornou literaturu, nákup nových titulů je však finančně limitován.

Výuka českého jazyka a literatury je hodnocena jako velmi dobrá.

Občanská výchova, základy společenských věd, společenskovědní seminář

Bylo hospitováno v šesti třídách čtyřletého, šestiletého a osmiletého studia. Časová dotace výuky sledovaných předmětů odpovídá schválenému učebnímu plánu, což bylo zjištěno kontrolou třídních knih a rozvrhu hodin.

V navštívených hodinách občanské výchovy a základů společenských věd byly plněny učební osnovy obou předmětů, probírané učivo bylo obsahově v souladu s časovým rozvržením učiva uvedeným v tematických plánech. Vyučující byli na výuku dobře připraveni, stanovené výukové cíle odpovídaly jak standardu vzdělávání, tak i aktuálnímu složení tříd. Sledované hodiny byly vedeny učiteli odborně a pedagogicky způsobilými podle platného právního předpisu o odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků.

Volitelný předmět společenskovědní seminář je ve škole vyučován s několika rozdílnými obsahovými zaměřeními, např. filozofický seminář, dějiny státu a práva, politologie a mezinárodní vztahy. Na výuce volitelného předmětu společenskovědní seminář - filozofický seminář se ve škole podílejí dva vyučující, z nichž jeden nesplňuje podmínku odborné způsobilosti.

Z hlediska psychohygienických podmínek lze konstatovat, že všechny učebny, v nichž výuka probíhala, byly dle subjektivního hodnocení esteticky upraveny. Odbornou učebnu občanské výchovy a základů společenských věd škola nemá, didaktická technika ve sledovaných hodinách nebyla použita.

Výuka občanské výchovy a základů společenských věd byla mimo úvodního opakování učiva spojeného s hodnocením realizována frontální metodou a metodou monologu. Konkrétně výkladem a navazující prací s učebnicí v nižších ročnících včetně zápisu na tabuli. Žáci byli vedeni ke schopnosti aplikovat učivo, byli motivováni k aktivním činnostem. Učivo bylo interpretováno věcně správně, uváděné příklady byly funkční, verbální projevy žáků kontrolovány a dle potřeby opravovány. Při individuálním zkoušení byli vyučující objektivní a klasifikaci odůvodňovali. Hodnocení mělo pozitivní charakter, analýza chyb byla prováděna bezprostředně po ukončení každého ústního projevu. Komunikace žáků byla na poměrně dobré úrovni, náměty a myšlenky obsažené v žákovských odpovědích byly rozvíjeny zejména při výkladu nového učiva, při kterém vyučující kladli otázky k dané problematice. Komunikace vyučujících, pohotovost a kvalita vyjadřování byly velmi dobré, vyučující měli kladný až přátelský přístup k žákům, kázeňské problémy v době inspekční návštěvy nebyly zaznamenány. Lze konstatovat pozitivní vztah žáků k výuce obou předmětů. Všichni žáci nižších tříd mají k dispozici učebnice pro příslušný ročník, ve čtyřletém a čtyřech posledních ročnících šestiletého studia jsou učebnice doporučovány.

Společenskovědní seminář - filozofický seminář je vyučován v maturitním ročníku. Obsah učiva předmětu je stanoven ve dvou rozdílných verzích (A, B). Skupina žáků v hospitované výuce si zvolila zaměření obsahu předmětu na vědu, umění a náboženství. V nabídce pro volbu předmětu, který si vybrali, jsou k jeho obsahu uvedena hesla např. možnosti odstranění nedorozumění mezi vědeckotechnickým rozvojem, uměním a výchovou, principy a návyky vůdčích osobností. Tematický plán učiva je zpracován, jednotlivá jeho témata jsou probírána bez předem připravené posloupnosti, exkurze plán neobsahuje. Předcházející hodina byla věnována tématům vkus, móda, módnost, tvořivost, modernost. Hospitovaná výuka se

odehrála formou exkurze ve Výzkumném ústavu olejnin v Opavě, její začátek byl z organizačních důvodů opožděn. Cílem dvouhodinového bloku bylo seznámení žáků s vědeckým pracovištěm. Během souvislého výkladu vyučujícího, kdy on i žáci stáli v kanceláři navštíveného pracoviště, seznámil žáky s předmětem činnosti navštíveného zařízení, se znaky tvůrčí vědecké práce a neúplně s neurčitým výzkumným úkolem řešeným na pracovišti. Z průběhu navštívené hodiny je zřejmé, že žáci v průběhu školního roku nebyli důsledně vedeni k samostatným činnostem, někteří z nich dle zápisů v třídní knize zpracovali referát. Jako učebnice jim byla doporučena kniha Störing, Základy filozofie, která není v žákovské knihovně školy. Zadání první seminární práce bylo žákům vyučujícím zopakováno v hospitované hodině, její téma, formu i použitou literaturu si mají žáci zvolit sami. Při plánování i v průběhu sledované výuky byly zaznamenány významné organizační a metodické nedostatky. V 1. pololetí byli žáci hodnoceni za aktivitu, byly testovány jejich znalosti, klasifikace vycházela ze 2 až 3 známek.

Celkově je výuka občanské výchovy, základů společenských věd a společenskovědního semináře hodnocena jako průměrná.

Anglický jazyk, konverzace v anglickém jazyce

V průběhu inspekce bylo navštíveno třináct vyučovacích hodin anglického jazyka a dvě hodiny anglické konverzace. Hospitace byly zaměřeny na první čtyři ročníky osmiletého studia, byly sledovány i třídy šestiletého a čtyřletého studia.

Hodinová dotace anglického jazyka je v souladu s učebním plánem. Plánování výuky zachycené v tematických plánech se opírá o používané učebnice, vazba na osnovy není z plánů samotných patrná. Z předložených tematických plánů vyplývá, že většina žáků primy v počátečním období po vstupu do gymnázia opakuje učivo 4. a 5. ročníku základní školy. Probírané gramatické učivo a rozsah slovní zásoby jsou rozšiřovány. Především jsou v tomto období vyrovnávány rozdíly mezi žáky. Pozitivně je třeba hodnotit skutečnost, že žáci, kteří studovali na místní základní škole anglický jazyk podle vzdělávacího programu s rozšířenou výukou cizích jazyků, jsou zařazováni do jedné jazykové skupiny.

V nižších třídách osmiletého studia, jež odpovídají věkově 6. - 9. ročníku základní školy, je probíráno učivo, které bylo dodatkem k vzdělávacímu programu Základní škola z osnov vyřazeno (gerundium, trpný rod, verbonominální konstrukce), případně nikdy nebylo do osnov vzdělávacího programu Základní škola zařazeno (předminulý čas). Ve vyšších ročnících gymnázia respektují tematické plány obsah platných osnov.

Plán práce předmětové komise anglického jazyka počítá s pěti schůzkami, které mají být věnovány např. školnímu kolu konverzační soutěže a přípravě okresního kola, maturitním tématům, přípravě témat kompozice, výměně zkušeností s různými učebnicemi. Už v září se předmětová komise věnuje dle svého zápisu tematickým plánům a seznámení nových vyučujících s osnovami. Materiály předmětové komise neprokazují vypracování strategie výuky anglického jazyka. Obsah osnov není rozdělen do jednotlivých ročníků. Např. studium anglického jazyka jako druhého jazyka bylo zahájeno v jedné třídě 3. ročníku osmiletého studia se záměrem umožnit žákům složit maturitu z anglického jazyka, tedy se záměrem v průběhu šesti let předat žákům stejné vědomosti a nacvičit stejné dovednosti, jež si osvojí žáci studující anglický jazyk osm let, resp. deset let, bereme-li v úvahu, že studium cizího jazyka je zahajováno v 4. ročníku základní školy. Závazné postupné cíle výuky v každém z šesti let studia nejsou tedy zachyceny v písemné podobě.

Velmi dobré personální podmínky pro výuku anglického jazyka jsou založeny na soustavném úsilí vedení školy zajistit pro výuku anglického jazyka učitele, kteří v učitelském studiu na

vysoké škole ukončili anglický jazyk státní zkouškou. Z desíti vyučujících anglického jazyka sedm získalo odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku anglického jazyka na středních školách. První z dalších tří učitelek vystudovala anglický jazyk v neučitelském vysokoškolském studiu, ale nestačila dosud dokončit doplňující pedagogické studium, další vystudovala anglický jazyk v bakalářském studiu a dále studuje v magisterském studiu a poslední získala odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na středních školách vysokoškolským studiem jiných předmětů, než je anglický jazyk, ale studuje odbornou angličtinu na vysoké škole. V žádném ze tří zmíněných případů neměly výše uvedené skutečnosti negativní vliv na průběh a odbornou úroveň výuky.

Materiální a psychohygienické podmínky pro výuku jsou celkově velmi dobré. Odborné učebny zatím nejsou vybaveny sluchátkovou soupravou, což byl původní záměr, s nímž byly pořizovány žakovské stoly a další nábytek v některých odborných učebnách. Značná část vyučovacích hodin je realizována v běžných třídách. Chybí také další počítačová učebna, v níž by vyučující mohli využívat moderní programy pro výuku cizích jazyků. Vyučující mají k dispozici kazetové magnetofony. K učebnicím anglického jazyka byly pořízeny zvukové nahrávky. Vybavení školy pomůckami a odbornou literaturou pro výuku anglického jazyka je velmi dobré, ba vynikající, vezmeme-li v úvahu bohatě zásobenou cizojazyčnou knihovnu.

Vstupní motivace na počátku vyučovací hodiny byla v řadě případů nezřetelná. Ve vyučovacích hodinách se až na výjimky neobjevilo závěrečné shrnutí, žáci nebyli vyzýváni k sebehodnocení. Komunikativní cíle jazykové výuky byly na rozdíl od čtení a písemného vyjadřování dostatečně v hospitovaných hodinách akcentovány jen v části vyučovacích hodin. Dialogy a delší jazykový projev žáků se zhruba v polovině hospitovaných hodin neuplatnily, což platí i pro použití magnetofonových nahrávek. V kontrole žakovských písemností nedošlo od poslední inspekce k žádoucímu posunu. Písemné úkoly zpracované v žakovských sešitech jsou kontrolovány namátkově např. při zkoušení, jejich využití jako možné zpětné vazby je částí vyučujících podceňováno.

Ve značné části vyučovacích hodin dominovali vyučující a žáci dostali prostor menší. Interakce a komunikace odpovídala věku žáků v jednotlivých ročnících. Jen v malém rozsahu docházelo k nežádoucí interferenci mateřského jazyka, tj. k zbytečnému překládání pokynů do mateřského jazyka. Celkově hospitované hodiny splňovaly požadavek vést výuku převážně v cizím jazyce.

V závěrech předchozí inspekce byla úroveň výuky cizích jazyků hodnocena jako velmi dobrá. Škola si dosaženou úroveň udržuje. Výuka anglického jazyka je hodnocena opět jako velmi dobrá.

Zeměpis, seminář ze zeměpisu

Výuka zeměpisu probíhá podle výše uvedených učebních dokumentů pro gymnázia. V letošním školním roce je zeměpis vyučován ve dvaceti třídách v rozsahu převážně dvě hodiny týdně, dvouletý volitelný předmět seminář ze zeměpisu je vyučován ve stejném rozsahu. Na výuce se podílejí čtyři vyučující splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti ve smyslu platných právních norem. Vyučující se příležitostně zúčastňují vzdělávacích akcí a seminářů. Předmětová komise se schází čtvrtletně, vzájemné hospitace učitelů zeměpisu nejsou realizovány.

Časová dotace sledovaného předmětu souhlasí s příslušnými učebními plány pro školní rok 2001/2002. Probírané učivo v navštívených třídách je v souladu s učebními osnovami, v časově tematických plánech jsou obsaženy všechny okruhy učiva. Při plánování nedochází k obsahové

duplicitě, ale způsob zpracování tematických plánů svědčí o méně promyšleném přístupu k plánování výuky. Na tvorbě tematických plánů se podílejí všichni čtyři vyučující zeměpisu.

Odborná učebna pro výuku zeměpisu není zřízena, vyučování zeměpisu probíhá v běžných třídách, které nejsou pro podnětnost výuky speciálně vybavené a přizpůsobené. Vybavení pomůckami pro výuku zeměpisu je standardní s dostatkem tematických map, videokazet a titulů odborných časopisů. Odborná literatura je soustředěna v učitelské knihovně.

V navštívených hodinách nebyla využita didaktická technika, obrazový materiál a jiné názorné pomůcky, ve dvou z navštívených hodin bylo v dostatečné míře využíváno nástěnných map. V žádné z navštívených hodin žáci nepracovali s učebnicemi, atlasy nebyly vždy využívány. Přístupy k obsahu a organizaci výuky byly převážně jednotvárné a méně podnětné pro žáky, převažoval frontální výklad s mimořádně dominantní rolí učitele, doplněný prací žáků s mapami a zápisem žáků do sešitů, jiné samostatné úkoly byly žákům zadávány jen ojediněle. Průběh hodin byl orientován převážně na znalost učiva s důrazem na zvládnutí jednoduchých základních pojmů. Chyběla orientace na rozvoj dovedností, tj. na aplikaci zeměpisných znalostí v jiných oblastech činnosti žáků. Nedostatkem téměř všech hospitovaných hodin byla nízká účinnost jediné použité metody výuky, která vedla k neefektivnímu využití času ve vyučování, většinou chyběla práce žáků s informacemi. Způsob kladení otázek během výkladu vedl žáky pouze k několikáslovným odpovědím, nebyl zaznamenán souvislejší projev žáků. Náročnost kladených otázek neodpovídala věku žáků, kteří tak nebyli motivováni k odpovídajícímu výkonu a aktivitě. Atmosféra ve výuce byla přátelská, žáci byli ukázněni. V hospitovaných hodinách byla respektována dohodnutá pravidla komunikace i osobnosti žáků. Pracovní tempo celých tříd bylo jednotné, nediferencované. Vyskytly se i neúčelně zařazené části výkladu učiva, což mělo vliv na kvalitu výuky. Proces učení žáků byl více orientován na zvládnutí jednotlivých pojmů než na uvědomování si souvislostí mezi uváděnými skutečnostmi. Učiteli byla u žáků rozvíjena dovednost práce s mapou, chybělo však více názoru - využívání obrazového materiálu, diapositivů a dalších informačních zdrojů. Žáci prokázali zvládnutí učiva, jehož náročnost byla nižší, menší prostor byl někdy vytvořen pro vyjádření vlastního názoru, hledání příčin a důsledků jevů, o kterých často pouze slyší, ale nepřemýšlejí. Klasifikace znalostí a výkonů žáků nebyla v navštívených hodinách prováděna.

Vybraní žáci se úspěšně zúčastňují zeměpisných soutěží a olympiád celostátního významu.

Na základě výše uvedených skutečností je kvalita sledované výuky zeměpisu hodnocena jako průměrná.

Estetická výchova

Časová týdenní dotace výuky estetické výchovy, která zahrnuje předměty hudební výchova a výtvarná výchova, je v 1. a 2. ročníku osmiletého a čtyřletého studijního cyklu v souladu s učebními plány. Ve 3. a 4. ročníku osmiletého cyklu si žáci mohou zvolit jeden z uvedených předmětů, což není v souladu s platným učebním plánem. Osnovy v jednotlivých předmětech jsou plněny.

Výuku výtvarné výchovy zajišťují tři vyučující; dva z nich splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a jeden podmínku odborné způsobilosti pro vyučování uvedeného předmětu nesplňuje. Hudební výchovu vyučují tři učitelé se způsobilostí odbornou i pedagogickou podle platné právní normy. Vyučování výtvarné výchovy probíhalo v odborné učebně výtvarné výchovy a ve třídách, hudební výchova byla vyučována v odborné učebně hudební výchovy. Odborné učebny jsou pro výuku obou předmětů vhodně a funkčně vybaveny. Především prostředí učebny hudební výchovy bylo podnětné a estetické.

Třídy byly pro vyučování výtvarné a hudební výchovy děleny na dvě samostatné výukové

skupiny. Struktura jednotlivých hodin byla vyučujícími promyšlená a odpovídala stanoveným výukovým cílům. Jedna hodina výtvarné výchovy byla věnována učivu o historii výtvarného umění. V dalších hodinách se žáci věnovali vlastní výtvarné činnosti, konkrétně v jedné třídě tvorbě portrétu podle předlohy prostřednictvím koláže a ve dvou třídách fantazijnímu vyjádření vlastních pocitů prostřednictvím malby. Pocity žáci posléze vyjadřovali písemně. Hudební výchova byla věnována pěveckým, poslechovým a hudebně pohybovým činnostem žáků, které byly voleny tak, aby byly dosaženy stanovené didaktické cíle. Vyučovací čas byl efektivně využit, učivo bylo interpretováno věcně správně.

Žáci byli v jednotlivých hodinách aktivní, k zadaným úkolům měli tvůrčí přístup. Učitelé v případě potřeby činnosti žáků taktně korigovali a převážně pozitivně hodnotili jejich výkony. Žáci pracovali odpovědně.

Vyučující respektovali osobnost žáků. Jednání učitelů a žáků probíhalo podle ustálených pravidel v atmosféře přiměřené tolerance a důvěry. Komunikace učitelů měla velmi dobrou úroveň. Žáci měli k výuce obou uvedených předmětů pozitivní vztah.

Tři žáci školy se úspěšně zúčastnili mezinárodní výtvarné soutěže Evropa ve škole. Studentský pěvecký sbor Luscinia, který navštěvuje 70 žáků, reprezentuje školu na domácích i zahraničních akcích. Sbor nahrál dva kompaktní disky.

Na základě zjištěných poznatků byla kvalita průběhu vzdělávání v estetické výchově hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Při komplexní inspekci byla posouzena kvalita vzdělávání ve vybraných všeobecně-vzdělávacích předmětech a kvalita vzdělávání ve vybraných volitelných předmětech. Shrnutím poznatků získaných přímým pozorováním v hodinách, z rozhovorů s vedoucími předmětových komisí a vedoucími pracovníky je oblast plánování a přípravy výuky hodnocena jako velmi dobrá. Materiální podmínky výuky jsou na základě zjištěných skutečností hodnoceny jako velmi dobré. Hodnocení organizace, forem a metod výuky se v navštívených hodinách pohybovalo od vynikajícího po průměrné. Účinnost motivace a způsob hodnocení žáků ve vyučovacím procesu jsou velmi dobré, úroveň spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy je velmi dobrá.

Celkově je kvalita vzdělávání ve sledované oblasti hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Sledované jevy a základní ukazatele pro hodnocení podmínek vzdělávání

Hodnocení podmínek vzdělávání vychází zejména z vyhodnocení všech podkladových materiálů, z rozhovorů s pedagogickými a vedoucími pracovníky školy, z prohlídky školy, její vybavenosti a ze studia povinné a vnitřní dokumentace školy.

Posuzován byl systém plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků a využívání kontrolních mechanismů vzhledem k velikosti školy, průběhu a výsledkům vzdělávání.

Plánování

Hlavním cílem školy je kvalitní výchovně-vzdělávací práce, rozvoj osobnosti každého žáka, výchova k pozitivním hodnotám, účinná spolupráce s rodiči, vytvoření pěkného a hygienického

prostředí školy. K prioritám školy patří důraz na širokou nabídku volitelných předmětů, nepovinných předmětů, exkurzí a zájmové činnosti pro žáky. Záměrem školy je nabízet studium ve třídě čtyřletého studia zaměřené na využívání a rozvoj dovedností práce s počítači.

Koncepční záměry jsou stanoveny v písemné podobě a postihují všechny činnosti školy, velkou většinou zaměstnanců školy jsou podporovány. Plány s kratším časovým horizontem vycházejí z koncepčních záměrů, jejich plnění je sledováno a vyhodnocováno. Zpětná vazba je funkční, ale vyhodnocování není plně účinné. Roční plán výchovně-vzdělávací činnosti je rozpracován a obsažené údaje jsou rozčleněny přehledně do kapitol včetně plánu sebevzdělávání, exkurzí a časového plánu školního roku.

Ve škole jsou vyučovány obory v souladu s platným rozhodnutím MŠMT o zařazení školy do sítě škol, výuka probíhá až na jeden předmět podle schválených učebních dokumentů. Nabídka volitelných a nepovinných předmětů je promyšlená a přispívá k rozvoji individuálních zájmů žáků školy. K žákům se specifickými poruchami učení a chování je přistupováno individuálně a v souladu s plánem výchovného poradenství.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Organizování

Organizační uspořádání školy je podrobně zpracováno ve vnitřních předpisech pro chod školy, které stanovují základní práva, povinnosti a odpovědnost všech řídicích a vedoucích pracovníků a ostatních zaměstnanců. Stávající ředitel řídí kontrolovaný subjekt od roku 1994. Jeho dva zástupci nejsou pověřeni samostatným řízením ucelených úseků činností. Z pravidelných porad vedení školy nejsou vedeny zápisy s vyhovující vypovídací úrovní, což ale nedokládá nižší účinnost operativního řízení školy. S ředitelem úzce spolupracují oba zástupci, výchovný poradce a předsedové předmětových komisí. Ve škole působí 67 pedagogických pracovníků. Jako poradní orgány jsou ustanoveny předmětové komise s vhodným členěním, které podléhají pravidelnému režimu jednání. Zápisy jsou převážně pořizovány, nejdůležitější podněty jsou předmětem dalších jednání.

Režim vyučování vyhovuje platným právním předpisům. Dozory nad žáky o přestávkách jsou rozepsány a dostatečně výrazně zveřejněny. Náhradní vyučující za nepřítomné pedagogy jsou zajišťováni se snahou o udržení kvality výuky. Přenos informací uvnitř školy je propracován, ne vždy účinný a promyšlený se jeví přenos informací metodického charakteru na pedagogických radách, který vede k absenci analýzy využívaných vyučovacích metod a efektivnosti využívání času ve vyučování. Pravidelně jsou ve škole zveřejňovány studijní průměry dle tříd a předmětů.

Informace o prospěchu a chování žáků jsou rodičům poskytovány během školního roku na konci každého čtvrtletí, další informace o studiu mohou rodiče získat vždy na počátku školního roku, případně mohou jednat s příslušnými pedagogickými pracovníky. Ředitel školy se věnuje prevenci a řešení konfliktních momentů ve vztazích školy s rodiči žáků.

Prezentace školy na veřejnosti se pravidelně uskutečňuje několika významnými způsoby jako účastí ve středoškolské odborné činnosti, odborných soutěžích, olympiádách, mezinárodních projektech. Škola vydává rozsáhlou ročenku popisující aktivity školy, organizuje školní ples, Dny Země, Majáles atd. MGO dlouhodobě spolupracuje s Magistrátem města Opavy při organizování pěvecké soutěže Opava Cantat 2000. Výroční zpráva o škole za školní rok 2000/2001 má zákonem předepsanou strukturu, poskytuje velmi důkladně zpracované informace o škole. Ve škole pracuje studentský parlament.

Oblast organizování je hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Charakteristickým prvkem při vedení pracovníků školy je stanovování termínovaných úkolů a organizačních pokynů v měsíčních plánech práce. Nepřímé řízení využívá ekonomických nástrojů. Pro potřeby okamžitého rozhodování jsou svolávány operativní porady vedení školy. Provozní porady všech zaměstnanců jsou svolávány podle potřeby. Při řízení uplatňuje ředitel školy v praxi demokratický styl řízení s účastí pracovníků v rámci kompetencí vymezených a delegovaných organizačním řádem. Operativní řízení plynule navazuje na plánování, jeho provázanost se závěry kontrol vykazuje rezervy.

Podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků jsou ve škole vytvořeny. V návaznosti na finanční možnosti školy, v souladu s plánem vzdělávání a aktuální nabídkou je ředitelem školy dán prostor pro další vzdělávání pracovníků, které ředitel preferuje jako jednu z nezbytných podmínek ve vztahu ke zvyšování kvality výuky. Profesní předpoklady pedagogických pracovníků jsou vedením školy vhodně využívány.

Ve škole jsou podrobně zpracována a prezentována kritéria pro finanční ohodnocení pracovníků. Finanční prostředky jsou rozdělovány a schvalovány ředitelem školy, který jejich výši projednává dvakrát ročně se svými zástupci. Rozpětí osobních příplatků je mimořádně vysoké. Pro účinnější využívání kritérií k motivaci i pravidelné kontrole úspěšnosti pracovníků jim chybí podrobnější konkretizace. Není zaveden systém pravidelných hodnotících rozhovorů s jednotlivými pracovníky školy. V odměňování je pamatováno na mimořádné odměny za zabezpečení mimoškolních akcí. Pomoc začínajícím pedagogům je zajištěna.

Systém vedení a motivování lidí vykazuje dílčí nedostatky, celkově je hodnocen jako velmi dobrý.

Kontrolní mechanismy

Ve škole je vytvořen systém vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře. Kontrola výchovně-vzdělávacího procesu včetně hospitační činnosti je prováděna plánovitě, v případě potřeby operativně. Z hospitací i z ostatních kontrol na jednotlivých úsecích jsou pořizovány písemné záznamy. Na hospitační činnosti se podílejí ředitel školy, oba zástupci ředitele a předsedové předmětových komisí. Chybí stanovení cílů hospitační činnosti, spolupráce při jejich vyhodnocování a přijímání účinných opatření. Plnění zadaných úkolů je většinou kontrolováno, výsledky kontrol jsou s pracovníky projednávány, opatření u závažných nedostatků jsou přijímána bezprostředně. Kontrolní činnost zástupců ředitele školy je zaměřena na plnění učebních dokumentů, dodržování pracovní doby, provádění pedagogického dozoru, vedení pedagogické dokumentace a činnost předmětových komisí.

Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování je ve škole pojato jako ucelený systém. Koncepční záměry školy jsou stanoveny. Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům. Zvolená organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. Systém vedení a motivování lidí není plně funkční. Kontrolní činnost je průkazně prováděna.

Celkově je oblast podmínek vzdělávání na základě dílčích závěrů jednotlivých kapitol hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola hospodařila v kontrolovaném období roku 2001 s finančními prostředky přijatými z rozpočtu zřizovatele na zabezpečování NIV přidělenými prostřednictvím referátu školství okresního úřadu Opava (leden-září) a Krajského úřadu Moravskoslezského kraje (říjen-prosinec), dále hospodařila s peněžními prostředky získanými vlastní činností a s prostředky svých fondů tak, jak je vymezeno ve zřizovací listině.

Hospodaření v roce 2001 se řídilo platnou legislativou. V kontrolovaném období organizace vykazovala hospodářskou a doplňkovou činnost. Škola zpracovávala podvojný účetnictví programem FENIX PVT a.s., mzdovou agendu zpracovává programem RONDO, s. r. o.

Hodnocení efektivnosti čerpání NIV

Škola hospodařila ve sledovaném roce s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu, dále delimitovaných Krajským úřadem Moravskoslezského kraje a s vlastními zdroji.

Závazné ukazatele státního rozpočtu byly stanoveny Okresním úřadem Opava rozpočtovou úpravou k 15. červenci 2001 na celý rok. Krajský úřad Moravskoslezského kraje stanovil závazný ukazatel na IV. čtvrtletí. Tento sestával z částky vydelimitované na toto období od Okresního úřadu Opava a dalšího posílení rozpočtu na požadované okruhy výdajů. Kromě limitu FKSP, který byl překročen o nízkou částku, čímž došlo k porušení závazné právní normy, byly závazné ukazatele dodrženy. Ve sledovaném období roku 2001 měla škola vypracovanou směrnici o vnitřní kontrole hospodaření s celkovým systémem, formami a prostředky. Výkaz zisku a ztrát Úč OÚPO 4-02 byl zpracován souhrmně za oba zdroje financování (prostředky územního samosprávného celku a státní prostředky). Na tento výkaz navazoval rezortní výkaz nákladů a výnosů příspěvkové organizace a VŠ (dále PO a VŠ). V hlavní knize i v tomto výkaze organizace členila příjmy a výdaje analyticky podle zdrojů financování, tj. čerpání státních prostředků i prostředků územního samosprávného celku (ÚSC) bylo označeno stejným účelovým znakem. Čerpání státních prostředků bylo možné zjistit až z přílohy k citovanému rezortnímu výkazu nákladů a výnosů PO a VŠ, který byl zpracován na základě pokynu ÚSC k účetní závěrce. Kontrolou výše uvedeného bylo zjištěno, že závazné ukazatele rozpisu rozpočtu navazovaly na uvedené výkazy kromě již citovaného limitu FKSP.

Porovnáním rozpisu rozpočtu NIV na rok 2001 s příslušným výkazem o pracovních a mzdových prostředcích za období 1. – 4. čtvrtletí 2001, výkazem zisku a ztrát za rok 2001, bylo zjištěno, že z celkových prostředků čerpaných ze státního rozpočtu NIV škola vydala 54,13 % na mzdové prostředky a 18,85 % na zákonné odvody.

Na opravu a údržbu byly přiděleny škole státní prostředky na akci fasáda školy. Jak vyplývá z namátkové kontroly přehledu vystavených faktur (formulář ISPROFIN) a jednotlivých účetních dokladů, účetní dokumentace splňovala legislativní náležitosti.

Závazný ukazatel NIV stanovený referátem školství Okresního úřadu Opava (respektive jeho poslední úpravou z 15. července 2001) byl dodržen, přidělené finanční prostředky byly čerpány na 100 %.

Za rok 2001 škola vykázala v hlavní činnosti malou ztrátu, v hospodářské činnosti dosáhla zisku, který převyšoval ztrátu v hlavní činnosti. Ztráta byla způsobena nepokrytím odpisů, především zvýšenými výdaji spojenými s neočekávanými opravami a údržbou zastaralého technického vybavení školní jídelny.

Organizaci byl ze státního rozpočtu v roce 2001 poskytnut příspěvek určený na neinvestiční

výdaje v celkové výši 22 355 135,- Kč. Podíl příspěvku ze státního rozpočtu na celkových neinvestičních nákladech činil 72,68 %.

Rozpočet neinvestičních výdajů přidělených referátem školství Okresního úřadu Opava (období leden-září 2001) a rozpočtové ukazatele Krajského úřadu Moravskoslezského kraje (období říjen-prosinec 2001) byly dodrženy, až na limit FKSP. Výdaje byly prováděny v souladu s rozpočtem.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Kontrolovaným obdobím byl rok 2001. Referát školství Okresního úřadu Opava stanovil ve mzdové oblasti pro tento rok jako závazné ukazatelé limit prostředků na platy a limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci (dále OPPP). Limit počtu pracovníků referát školství v rozpise rozpočtu ze dne 15. července 2001 jako závazný ukazatel nestanovil, proto kontrola hodnotila pouze prostředky přidělené na platy a OPPP. Podle sumáře pracovníků a mzdových prostředků v regionálním školství za 1. - 4. čtvrtletí 2001 (dále statistický výkaz P 1-04) a hlavní účetní knihy 12/2001 škola závazné ukazatelé mzdové regulace nepřekročila.

Vykazované mzdové prostředky ze statistického výkazu P 1-04 souhlasily s údaji uvedenými v hlavní účetní knize.

Zařazování zaměstnanců do platových tříd škola provedla podle nejnáročnější práce, kterou zaměstnanec vykonává na základě katalogu prací, který je nedílnou součástí platného platového předpisu a je závazný pro zařazování zaměstnanců do platových tříd. Při namátkové kontrole správnosti zařazení do platových tříd kontrola vycházela z předložených pracovních náplní a z druhu práce sjednaného v pracovní smlouvě. V rámci přiznané platové třídy a v závislosti na délce praxe byl proveden zápočet doby praxe pro zařazení zaměstnance do platového stupně, rovněž namátkovým způsobem. Údaje o zápočtech byly vzaty z předložených dokladů prokazující předchozí zaměstnání, tam kde doklady scházely, byl zápočet proveden z přehledů o průběhu zaměstnání (čestná prohlášení zaměstnanců). Doba rozhodná pro zařazení do platového stupně u jedné pedagogické pracovnice byla započtena chybně. Zaměstnankyni vznikl na platovém tarifu přeplatek, protože jí organizace přiznala postup do vyššího platového stupně o jeden měsíc dříve než měla. K tomuto rozdílu došlo tím, že některé údaje uvedené v přehledu o průběhu zaměstnání nebyly zcela jasné, v přehledu nebyla uvedena přesná doba nástupu a následně ukončení provedené praxe. Na základě upřesněných podkladů pro výpočet praxe byl proveden nový zápočet. V ostatních případech zařazení do platových tříd a platových stupňů odpovídalo platným právním normám.

V zájmu zajištění rovnoměrného čerpání rozpočtu i rovnoměrné úrovně odměňování v průběhu celého roku škola zachovala stanovený princip čerpání nenárokových složek platu v rozdělení mezi osobní příplatky (minimálně 80 %) a odměny (maximálně 20 %).

Namátkovou kontrolou dodržování příslušného nařízení vlády, kterým se stanoví míra vyučovací povinnosti učitelů a míra povinnosti výchovné práce ostatních pedagogických pracovníků ve školství, nebylo zjištěno porušení tohoto nařízení.

Organizace vnitřním platovým předpisem stanovila kritéria pro přiznání osobního příplatku. Každé snížení tohoto příplatku bylo zaměstnanci písemně zdůvodněno a založeno v jeho osobní složce. Ve dvou případech škola vyplatila osobní příplatky v rozporu s platným platovým předpisem, a to když stanovila osobní příplatek vyšší než 50 % platového tarifu nejvyššího platového stupně v platové třídě, do které byli zaměstnanci zařazení.

Návrhy odměn z referátu školství Okresního úřadu Opava pro ředitele školy souhlasily s vyplacenými odměnami ve mzdových listech. Rovněž při namátkové kontrole vyplacených odměn zaměstnancům nebylo shledáno závad. Písemné záznamy o výši a důvodech

poskytnutých odměn škola předložila. Odměny byly vyplaceny v souladu s platnou legislativou. Příplatek za vedení kromě ředitele školy pobírají také vedoucí zaměstnanci, které ředitel pověřil vedením na nižších stupních řízení, a to statutární zástupkyně ředitele, zástupce ředitele a vedoucí školní jídelny. Dle organizačního řádu Mendelova gymnázia a náplně práce byl přiznán příplatek za vedení také školníkovi, který je oprávněn organizovat, řídit a kontrolovat práci jiných zaměstnanců. V případě vyplacených příplatků vedoucí školní jídelny a školníka nebylo respektováno rozpětí stanovené zákonem a sazby příplatků u těchto zaměstnanců byly vyplaceny ve vyšších částkách, než připouští zákonem stanovené platné normy.

Poskytování zvláštních příplatků na této škole je spojeno se soustavným výkonem prací třídního učitele. Výše vyplacených příplatků odpovídá stanovenému rozpětí u běžných středních škol.

Kontrolou dohod o provedení práce a dohod o pracovní činnosti nebylo shledáno závad. Dohody byly uzavírány v termínu, ještě před zahájením sjednané práce. Prvotní evidence o skutečně odpracovaných hodinách byla vedena. Dohody organizace proplácela měsíčně, nebo po ukončení a převzetí celé vykonané práce v nejbližším výplatním termínu. Sjednané částky v dohodách souhlasily s vyplacenými částkami ve mzdových listech. Organizace zajišťuje hlavní činnost především zaměstnanci v pracovním poměru. Porušení platné legislativy nebylo zjištěno.

Pro hospodaření z fondu kulturních a sociálních potřeb (dále FKSP) měla škola sestaven rozpočet a zásady o tvorbě a použití prostředků FKSP, a to ve spolupráci s odborovou organizací, která spolurozhoduje se zaměstnavatelem o stanovení přídělů do fondu a o jeho čerpání. Příděl finančních prostředků do fondu byl v průběhu roku uskutečňován zálohově a vyúčtování provedeno v roční účetní závěrce. Základní příděl do fondu byl tvořen ve výši 2 % z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy, náhrady platů a odměny běžného roku. Kontrolou správnosti fondu bylo zjištěno, že škola přidělila do fondu vyšší částku než měla a tím porušila vyhlášku o FKSP. Namátkovou kontrolou účetních dokladů nebylo zjištěno porušení uvedené vyhlášky.

Nesprávným stanovením výše kontrolovaných osobních příplatků, příplatků za vedení, špatným zápočtem odborné praxe a vytvořením vyššího základního přídělů do FKSP organizace porušila rozpočtovou kázeň, a proto je povinna zjištěné přeplatky vrátit zpět do státního rozpočtu v souladu s platnými právními předpisy.

Kromě uvedeného byla provedena také kontrola dokladů o jmenování ředitele školy, zda není pouze pověřen řízením organizace v rozporu s příslušnými ustanoveními zákoníku práce. Nebylo shledáno závad.

Mzdové prostředky nebyly čerpány efektivně.

Hodnocení efektivnosti čerpání ONIV

Podíl na ONIV byl rozepsán ve výši 9,9 % příspěvku ze státního rozpočtu NIV, přičemž 88 % z tohoto příspěvku tvořily ONIV provozní a 12 % tvořily ONIV přímé.

Na učební pomůcky a knihy bylo z přímých ONIV vynaloženo 34,9 %, tj. 167,80 Kč na žáka. Učebnice pro osmileté gymnázium byly pořízeny ve výši 2,0 %, na žáka tohoto studijního cyklu to představovalo 41,80 Kč, na vzdělávání zaměstnanců 16 %, tj. 729,80 Kč na zaměstnance, na cestovné 18,3 %, na předplatné odborných časopisů 4,2 %, na zákonné pojištění (Koopertiva) 13,1 % a na ostatní služby 11,5 %.

K největším z dalších položek provozních ONIV z hlediska objemu patřily výdaje za energie

54,72 %, opravy a udržování 24,31 %. Zbývající procentuální část tvořily výdaje na nákup osobních ochranných prostředků, cestovné, poštovní a telekomunikační poplatky, civilní službu, nákup DHIM a jiné.

Namátkově byly zkontrolovány účetní doklady vztahující se k výše uvedeným výdajům. Tyto obsahovaly náležitosti stanovené zákonem o účetnictví. Drobné nedostatky se vyskytly u vyúčtování služebních cest. Nebylo proplaceno stravné, které zaměstnanci náleželo. Předloženy byly doklady k vyúčtování stravného a ubytování, které nevyplývaly o ceně za jednotlivé náklady a z nich se odvozuující nároky. Na jednom cestovním příkaze byla proplacena služební cesta více zaměstnancům.

Přidělené prostředky byly čerpány efektivně vzhledem k účelu jejich poskytnutí, nedostatky vykazovalo účtování některých služebních cest. Z uvedeného vyplývá, že organizace použila příspěvek ONIV ze státního rozpočtu především k zajištění provozu školy.

Opatření FMF, kterým se stanoví účtová osnova a postupy účtování pro rozpočtové a příspěvkové organizace a obce, nebylo porušeno.

Hodnocení efektivnosti čerpání účelových prostředků

Organizace obdržela účelové prostředky ze státního rozpočtu na další vzdělávání pedagogických pracovníků, které byly vyčerpány v plné výši a řádně vyúčtovány.

Rozpisem rozpočtu a dopisem krajského úřadu obdržela organizace neinvestiční účelové prostředky na zvýšení přímých nákladů na vzdělávání pedagogických pracovníků, které nebyly předmětem zúčtování se státním rozpočtem. Tyto byly zcela vyčerpány v souladu s platnými předpisy a stanoveným účelem.

Škola dále obdržela příspěvek na základě smlouvy se statutárním městem Opava na zajištění festivalu sborového zpěvu OPAVA CANTAT, jehož byla pořadatelem.

Čerpané účelové prostředky byly použity v souladu s účelem, na které byly poskytnuty.

Hodnocení efektivnosti čerpání investičních prostředků

Organizace obdržela investiční prostředky - systémovou dotaci na akci Mendelovo gymnázium Opava – oprava fasády školy a tělocvičny, které v daném roce vyčerpala.

Škola předložila pro jednotlivé roky zpracovaný „Předpoklad tvorby a užití finančních prostředků ze státního rozpočtu a fondu rozvoje investičního majetku“ (dále FRIM). Pro rok 2001 škola zpracovala plán odpisů jako zdroj pro vytvoření FRIMu, finančními prostředky bylo zajištěno odpovídající krytí (cca 302 500,- Kč v daném roce). Z tohoto objemu prostředků bylo 5,6 % použito na opravu tělocvičny, 22,8 % na opravu schodiště, 18,5 % si vyžádala havárie vody, 35,3 % vynaloženo na opravu světel a 17,6 % na opravu krovu.

Škole se v roce 2001 podařilo financovat provedení pouze nezbytně nutných oprav pro zajištění bezpečného provozu školy. Ze znaleckých posudků vyplývají nutné další opravy téměř havarijních stavů a zdraví ohrožujících částí objektu, vlhkosti stěn suterénních prostor, trhlin v omítce a okenních nadpraží, narušených částí krovu, stropu, stěn tělocvičny.

V oblasti hospodaření školy je zřejmé, že při respektování nezbytných minimálních nákladů škole nezbyvá dostatek finančních prostředků na vlastní rozvoj a vytváření předpokladu pro technické zhodnocování svěřeného státního majetku. Tento stav se projevuje zejména v zastaralém sociálním zařízení.

Tyto prostředky byly použity v souladu s platnými předpisy.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření školy v roce 2001 obsahovala všechny požadované náležitosti, včetně zdůvodněného hospodářského výsledku, kdy organizace v oblasti hospodaření celkově nevykázala ztrátu. Přílohou výroční zprávy byly kopie účetních výkazů zpracovaných k 31. prosinci 2001.

Výroční zpráva byla zpracována v souladu s platnými právními předpisy, projednána na poradě pracovníků školy dne 28. února 2002 a lze v ní spatřovat kvalitní zdroj informací. Vedením školy je využívána při další analytické práci.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Vzhledem ke kontrole zjištěným skutečnostem lze konstatovat, že škola v oblasti hospodaření s finančními prostředky státního rozpočtu nepostupovala v roce 2001 podle závazných právních předpisů. V oblasti hodnocení efektivnosti čerpání mzdových prostředků byly dodrženy závazné ukazatele mzdové regulace. Tvorba přidělu FKSP nebyla v souladu se závaznou právní normou, dílčí nedostatky byly vykázány v oblasti účtování služebních cest. Kontrolou účetních dokladů bylo zjištěno, že státní prostředky nebyly použity efektivně.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výsledky výzkumu sledujícího názory žáků školy

Cílem výzkumu bylo pomocí administrace dotazníků ČŠI získat názory zletilých žáků školy na úroveň poskytovaného vzdělávání a klima školy. Velikost souboru odpovídajících žáků byla 84, což představuje 10,5 % všech žáků školy, návratnost dotazníků byla 100 %. Odpovědi vybírali žáci z pětistupňové škály (zcela souhlasím, spíše souhlasím, spíše nesouhlasím, vůbec nesouhlasím, nevím). V zájmu zachování důvěrnosti byli respondenti instruováni, aby po anonymním vyplnění dotazníku odevzdali formulář inspektorovi, který výzkum zpracuje, s jeho úplnými výsledky seznámí ředitele školy. Ten sdělí členům studentské rady závěry z výzkumu, některé výsledky budou uvedeny v inspekční zprávě.

Vybrané otázky a odpovědi z části věnované zjišťování úrovně poskytovaného vzdělávání, v závorce jsou uvedeny odpovědi/počty respondentů.

Otázka č. 1: Vzdělávací program školy splňuje očekávání, s nimiž jsem se na školu hlásil.

(zcela souhlasím/27, spíše souhlasím/50, spíše nesouhlasím/6, vůbec nesouhlasím/0, nevím/1).

Otázka č. 7: Ústní i písemné zkoušení je náročné.

(zcela souhlasím/9, spíše souhlasím/38, spíše nesouhlasím/32, vůbec nesouhlasím/2, nevím/3).

Otázka č. 8: Každé zkoušení je hodnoceno spravedlivě.

(zcela souhlasím/3, spíše souhlasím/27, spíše nesouhlasím/27, vůbec nesouhlasím/24, nevím/3).

Otázka č. 11: Myslím si, že probírané učivo budu potřebovat nejen pro maturitu nebo přijímací zkoušky na vysokou školu.

(zcela souhlasím/46, spíše souhlasím/30, spíše nesouhlasím/8, vůbec nesouhlasím/0, nevím/0).

Vybrané otázky a odpovědi z části věnované zjišťování klimatu školy.

Otázka č. 3: **Mám-li nějaké potíže nebo stížnost, vím, že se můžu obrátit na některého z učitelů.**

(zcela souhlasím/22, spíše souhlasím/36, spíše nesouhlasím/16, vůbec nesouhlasím/0, nevím/0).

Otázka č. 6: **Vím, kam se obrátit, kdybych se stal(a) svědkem šikany.**

(zcela souhlasím/38, spíše souhlasím/29, spíše nesouhlasím/6, vůbec nesouhlasím/1, nevím/10).

Otázka č. 7: **Projevy šikany učitelé ihned řeší.**

(zcela souhlasím/14, spíše souhlasím/14, spíše nesouhlasím/14, vůbec nesouhlasím/4, nevím/38).

Výchovné poradenství

Funkcí výchovného poradce je pověřen učitel školy, který v současné době navštěvuje kvalifikační studium. Pracovní náplň poradce je dána plánem práce pro školní rok 2001/2002. Výchovný poradce organizuje besedy pro žáky, představuje gymnázium v základních školách, spolupracuje s externím školním psychologem.

Ve škole studuje 10 žáků s diagnostikovanými specifickými poruchami učení. Poradce seznamuje vyučující těchto žáků s doporučeními odborných vyšetření, zpětně však jejich dodržování nekontroluje. V kompetenci poradce je spolupráce s žáky, kteří se hlásí k dalšímu studiu. V dotaznících, které byly zadány žákům maturujících ročníků, byla negativně hodnocena malá informovanost poradce o studiu na vysokých školách. Žáci jsou o náplni výchovného poradenství informováni prostřednictvím nástěnky na chodbě školy. Výchovný poradce spolupracuje při řešení přestupků žáků s vedením školy a metodickou prevencí sociálně patologických jevů. Pro kontakt se zájemci má určeny konzultační hodiny.

Výchovné poradenství přes dílčí nedostatky bylo celkově hodnoceno jako průměrné.

Prevence sociálně patologických jevů

Z rozhovorů s ředitelem školy a s metodickou prevencí sociálně patologických jevů je zjevné, že se problematikou prevence škola zabývá. Minimální preventivní program je zaměřen především na protidrogovou prevenci. Obsahuje analýzu současného stavu v dané oblasti, plánované aktivity jsou stanoveny pouze obecně. Některé školou navrhované akce nebyly zákonnými zástupci žáků pochopeny. Na prevenci sociálně patologických jevů se podílejí zejména ředitel, metodička, výchovný poradce a několik dalších učitelů školy.

Škola se problematikou prevence sociálně patologických jevů zabývá, ale přijatý systém je málo efektivní.

Zřizovací listina

Organizace doložila zřizovací listinu s účinností od 1. října 2001, kdy v souladu s ustanoveními příslušných zákonných norem přešly některé věci, práva a závazky z majetku České republiky do majetku Moravskoslezského kraje a s tím i funkce zřizovatele. V přílohách, které jsou nedílnou součástí této listiny, je ke dni účinnosti vymezen v účetní hodnotě nemovitý a movitý majetek a okruh doplňkové činnosti.

Zřizovací listina splňuje náležitosti dané příslušnými ustanoveními zákonných norem.

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení

V posledním platném rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení škola sdružuje Mendelovo gymnázium s kapacitou 810 žáků, dále Školní jídelnu s kapacitou 1287 jídel.

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol v době kontroly nebylo aktualizováno, neboť uvádí zřizovatele MŠMT, přičemž od 1. října 2001 se jím stal Krajský úřad Moravskoslezského kraje.

Porovnáním třídních knih s výkazem o počtech žáků nedošlo ve sledovaném období k překročení stanovené cílové kapacity jednotlivých součástí a studijních oborů. Vykazované učební obory byly schváleny.

Doplňková činnost

Organizace má v příloze zřizovací listiny vymezeny okruhy doplňkové činnosti, k níž má vydány živnostenské listy na oblast pořádání přednášek, kurzů a výuku humanitních a přírodovědných předmětů, dále na hostinskou činnost. V roce 2001 vykázala škola zisk ve výši 16 326,- Kč, a to v hostinské činnosti, kdy byla poskytována strava za úplatu cizím strážníkům. Finanční prostředky byly použity pro zkvalitnění hlavní činnosti školy pokrytím ztráty.

Doplňková činnost byla v souladu s platnou legislativou vedena a vykazována odděleně od hlavní činnosti. Mendelovo gymnázium mělo k této činnosti zpracovanou směrnici z roku 1997, která však v době kontroly nebyla zcela aktualizována a konkretizována, zejména v oblastech zodpovědnosti, rozsahu, podmínek provádění, evidence pracovníků a odpracovaných hodin.

Hodnocení BOZP a PO

Na základě výkonu dozoru dle příslušných právních norem byla ve dnech 14. – 19. prosince 2001 provedena Inspektorátem bezpečnosti práce se sídlem v Ostravě kontrola plnění povinností zaměstnavatele ve vztahu k zaměstnancům. Na základě předloženého protokolu mají být zjištěné závady odstraněny nejpozději v termínu do 31. března 2002.

Ve vztahu k žákům měla škola zpracováno vyhodnocení rizik. Tito byli poučeni o bezpečnosti a požární ochraně. Ve všech třídních knihách byly v měsíci září provedeny záznamy.

V evakuačním plánu bylo pamatováno na způsob vyrozumění osoby, která má přístup k hlavnímu uzávěru vody, plynu a vypínače elektrické energie.

Traumatologický plán byl zpracován. Při prohlídce školy bylo zjištěno, že každá místnost k provádění výuky měla vyvěšen řád učebny.

Lékárničky v počtu šesti byly rozmístěny v objektu školy, obsah byl v každé z nich uveden, náležitosti možné expirace léků byly dodrženy.

Školní a pracovní úrazy byly evidovány odděleně v knize úrazů. V roce 2000 bylo zaznamenáno ve škole celkem 16 úrazů, z toho 16 registrovaných, bez odškodnění. Počet úrazů souhlasil s výkazem o úrazovosti.

Revize i kontroly byly zajišťovány ve škole dle zpracovaného harmonogramu revizí. Odstranění závad z revizí a kontrol bylo doloženo v požární knize (u protokolů z kontrol a revizí - vyhledáním ve fakturačních dokladech).

Seznam osobních ochranných pracovních prostředků byl zpracován, skutečný příděl odpovídal tomuto seznamu.

V oblasti BOZP nebyly v průběhu inspekce zjištěny nedostatky. Informační systém byl zpracován směrem k žákům účinně.

Inventarizace movitého a nemovitého majetku

Příkazem ředitele školy ze dne 19. května 2001 byla v roce 2001 provedena mimořádná fyzická inventarizace k 30. červnu 2001. Celková inventarizace movitého a nemovitého majetku, pokladní hotovosti a cenin proběhla k 30. září 2001 (transformace školství) a dále k 31. prosinci 2001 byla účetní inventarizace doplněna provedením porovnání přírůstkových seznamů a dokladovou inventurou. Movitý materiál byl řádně označen inventurními čísly. Při namátkové kontrole souhlasil stav fyzický se stavem účetním. Hotovost v pokladně nepřekročila daný limit. Byl zjišťován stav pohledávek, který činil 21 539,40 Kč, a závazků ve výši 2 2836 970,- Kč. Závazky a pohledávky byly uhrazeny v průběhu měsíce ledna 2002 až na částku ve výši 21,7 % týkající se pohledávek.

V průběhu roku 2001 byl stav majetku v účetnictví aktualizován o vyřazený majetek a nákupy. Inventarizační rozdíly účetní jednotky nevznikly. Materiál navržen k likvidaci byl řádně odůvodněn a komisionálně zlikvidován. Ceniny byly vykazovány přehledně, chyběla však návaznost na knihu odesílané pošty v daný den.

Civilní služba

Ve škole vykonává od 2. srpna 2001 civilní službu občan povolán příkazem vydaným Okresním úřadem Opava.

Škola uhradila ostatní náklady spojené s výkonem civilní služby podle platné legislativy.

Organizace nevedla přehlednou, prokazatelnou a nezpochybnitelnou evidenci o výkonu civilní služby pro účely oprávněnosti proplácení finančních prostředků, kterou je povinna organizace vést podle příslušného metodického pokynu MŠMT, čímž vzniká neprůkazné plnění § 8, odst. 2 a 3 zákona č. 18/1992 Sb., o civilní službě.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ZL/190/2001 ze dne 20. prosince 2001 a účinností od 1. října 2001.
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 24326/2001-14 ze dne 25. září 2001.
3. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2000/2001.
4. Organizační řád školy včetně příloh.
5. Provozní řád školy.
6. Školní řád.
7. Plán výchovně-vzdělávací činnosti na školní rok 2001/2002.
8. Třídní knihy hospitovaných tříd.
9. Třídní výkazy (namátková kontrola).
10. Žákovské knížky (namátková kontrola).
11. Záznamy o proškolení z bezpečnosti a ochrany zdraví pracovníků.
12. Písemné žákovské práce a sešity žáků.
13. Podkladová inspekční dokumentace (hospitační záznamy).

14. Rozvrhy hodin pro jednotlivé třídy.
15. Rozvrhy hodin pro jednotlivé vyučující.
16. Tematické plány učiva sledovaných předmětů včetně volitelných předmětů.
17. Písemné podklady řídicí, organizační a kontrolní činnosti vedení školy.
18. Personální a mzdová dokumentace včetně personální dokumentace pedagogických pracovníků školy.
19. Písemné záznamy o vyplacených odměnách.
20. Platové výměry a mzdové listy zaměstnanců.
21. Přehledy o průběhu zaměstnání (čestná prohlášení zaměstnanců), zápočty odborné praxe zaměstnanců, náplně práce u nepedagogických pracovníků.
22. Prvotní evidence o skutečně odpracovaných hodinách u dohod o pracovní činnosti a dohod o provedení práce.
23. Rozpočet a zásady pro čerpání prostředků z FKSP.
24. Kolektivní smlouva uzavřená mezi Mendelovým gymnáziem Opava a odborovou organizací.
25. Jmenovací dekret ředitele.
26. Potvrzení ve funkci ředitele Moravskoslezským krajem - Rada kraje.
27. Organizační schéma - organizační podřízenost školy.
28. Vnitřní platový předpis, kritéria pro stanovení a vyplácení nenárokových složek platu.
29. Živnostenský list čj. ŽÚ/821/97, Ev.č. 38/0601-14862-00-pořádání přednášek, kurzů čj. 96/0/1231, Ev.č. 380600-46207/00 - hostinská činnost.
30. Směrnice o vnitřní kontrole hospodaření s finančními prostředky ze dne 2. ledna 2001.
31. Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 se stavem k 30. září 2001.
32. Výkaz zisku a ztrát Úč OÚPO 4-02 ke dni 31. prosinci 2001.
33. R67 - Rezortní výkaz nákladů a výnosů PO a VŠ za období 12/2001 a jeho příloha – Náklady hrazené z přímého ONIVu - § 3121 – 386 286 Kč.
34. Hlavní účetní knihy za jednotlivé měsíce roku 2001.
35. Rozpis schváleného rozpočtu NIV regionálního školství pro rok 2001 závazné ukazatele, vydán referátem školství Okresního úřadu Opava dne 24. února 2001.
36. Úpravy rozpočtu NIV vydané Okresním úřadem Opava ze dne 16. července a ke dni 15. červenci 2001.
37. Stanovení závazného ukazatele zřizovatelem Moravskoslezského kraje čj. ŠMS/6580/01/Do ze dne 21. prosince 2001.
38. Dopis Krajského úřadu Moravskoslezského kraje čj. ŠMS/4534/01/Do ze dne 19. října 2001 ke zvýšení přímých nákladů na vzdělávání.
39. Vnitropodniková směrnice – ekonomický úsek ze dne 2. ledna 2001.
40. Namátkově kontrolované účetní doklady.
41. Faktura č. 2100100045-vnitř č. 850 - učební pomůcky - nákup VT.
42. Faktura č. 820331 vyúčtování DVPP.
43. Formulář F2 NIV r. 2001, F2 IV r. 2001 – ISPROFIN (souhrnná hodnota 3 620 000,-Kč).
44. Pokladní kniha vedena od 1. ledna 2000.
45. Znalecký posudek č. 1 - 3 / 2000 – posouzení přístavby tělocvičny Mendelova gymnázia

Opava, Komenského 5 ze dne 1. března 2001.

46. Znalecký posudek č. 2 – 4/2001 – posouzení zdiva a krovu objektu Mendelova gymnázia Opava, Komenského 5 ze dne 10. dubna 2001.
47. Faktura č. 16/2001 (vnitř.č. 189) –ze dne 12. března 2001 školní jídelna – razítko.
48. Protokol Inspektorátu bezpečnosti práce – Ostrava čj. 057/6310/10.31/01/15.2.
49. Traumatologický plán ze dne 1. září 2001.
50. Vyhodnocení rizik ze dne 1. září 2001.
51. Evakuační plán ze dne 1. září 2001.
52. Harmonogram revizí ze dne 1. září 2001.
53. Vyhodnocení rizik ze dne 1. září 2001.
54. Seznam osobních ochranných prostředků - karty na svěřené předměty.
55. Požární kniha ze dne 1. září 2001.
56. Kniha úrazů ze dne 1. září 2001, výkaz V-36-01 o úrazovosti dětí a mládeže ze dne 4. října 2001.
57. Řády učeben: Laboratorní řád, Řád biologické laboratoře, Provozní řád tělocvičny, Provozní řád učebny IVT.
58. Příkaz Okresního úřadu Opava, Bezručovo náměstí 14 ze dne 30. července 2001, čj. 577/2001/SV-1896/1999/CS – civilní služba.

ZÁVĚR

Při komplexní inspekci byla zjištěna následující zásadní pozitiva a negativa:

Pozitiva:

- mimořádně motivovaní žáci, kteří se cílevědomě připravují ke studiu na vysokých školách,
- vstřícný postoj žáků ke škole a demokratická atmosféra školy,
- umožnění získání "Sprachdiplomu" zájemcům o studium německého jazyka,
- úspěšnost absolventů školy ve vysokoškolském studiu všech směrů,
- úspěšnost vybraných žáků školy v soutěžích, olympiádách celostátního významu.

Negativa:

- jen průměrná úroveň činnosti výchovného poradce školy,
- převážné využívání vyučovacích metod, které žáky méně aktivizují a nevedou k rozvoji jejich klíčových kompetencí,
- nedostatky v technickém stavu budov školy a tělocvičny,
- zastaralé sociální zařízení, vybavení šaten a neúplné vybavení toalet.

Škola prokázala velmi dobré výsledky v oblasti průběhu vzdělávání. Úroveň podmínek vzdělávání je v souhrnu hodnocena jako velmi dobrá.

Ve vedení povinné dokumentace nebyly shledány nedostatky, schválené učební dokumenty jsou v rozhodující míře plněny.

V kontrolovaném období bylo zjištěno, že prostředky ze státního rozpočtu nebyly použity účelně a efektivně, došlo k několikanásobnému porušení závazných právních norem.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu	RNDr. Jitka Kunčarová
Členové týmu	PhDr. Lubomír Kratochvíl
	Mgr. Karel Mareš
	Mgr. Josef Minaříček
	Mgr. Jiří Slavičinký
	Vladislav Vančura
Další zaměstnanci ČŠI	Blanka Benčicová Libuše Švecová Ing. Dalibor Vašák	

V Opavě dne 28. března 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. březen 2002

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Razítko

Petr Pavlíček

.....
podpis

Předmětem inspekce bylo komplexní zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. Jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Moravskoslezský kraj - Krajský úřad k rukám PaedDr. Tomáše Boudy vedoucího odboru Odbor školství, mládeže a sportu 28. října 117 702 18 Ostrava 2	2002-05-02	145 106/02-5149
Zřizovatel: Moravskoslezský kraj - Krajský úřad k rukám PhDr. J. Wenigerové zástupkyně hejtmána 28. října 117 702 18 Ostrava 2	2002-05-02	145 106/02-5149

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.